

Проміжна скорочена консолідована фінансова звітність

за період, що закінчився 31 березня 2025 року

Зміст

ПРОМІЖНА СКОРОЧЕНА КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ:

Проміжний скорочений консолідований звіт про фінансовий стан	4
Проміжний скорочений консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	5
Проміжний скорочений консолідований звіт про зміни у власному капіталі	6
Проміжний скорочений консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)	7

Примітки до проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності	8
--	---

Розділ I. Основа складання фінансової звітності	8
---	---

1. Основна діяльність	8
2. Основи облікової політики та складання звітності	9
3. Вплив економічної ситуації на фінансовий стан і результати діяльності Національного банку	11

Розділ II.I. Фінансові інструменти	13
------------------------------------	----

4. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	13
--	----

Розділ II.II. Фінансові активи та зобов'язання	14
--	----

5. Кошти і депозити в іноземній валюті та банківських металах	14
6. Цінні папери нерезидентів	15
7. Операції з МВФ	19
7.1. Авуари в СПЗ	19
7.2. Внески в рахунок квоти МВФ	20
7.3. Зобов'язання перед МВФ	20
8. Цінні папери України	21
9. Кредити банкам та іншим позичальникам	23
10. Кошти банків	24
11. Кошти державних та інших установ	25
12. Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком	26
13. Грошові кошти та їх еквіваленти	27

Розділ II.III. Фінансові результати за фінансовими інструментами	28
--	----

14. Процентні доходи та витрати	28
15. Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	28
16. Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	29
17. Прибутки / (збитки) від відновлення / (зменшення) корисності фінансових та нефінансових активів	29

Розділ II.IV. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань	30
--	----

18. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань	30
--	----

Розділ III. Управління капіталом	34
----------------------------------	----

19. Управління капіталом	34
20. Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	35

Розділ IV. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку	36
---	----

21. Витрати на утримання персоналу	36
22. Адміністративно-господарські та інші витрати	36

Розділ V. Інші примітки.....	37
------------------------------	----

23. Операції з пов'язаними сторонами	37
24. Поточні та непоточні активи і зобов'язання	39
25. Події після звітної дати	40
26. Уведення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності	40

Проміжний скорочений консолідований звіт про фінансовий стан

	Примітка	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
(у мільйонах гривень)			
Активи			
Кошти і депозити в іноземній валюті та банківських металах	5	394 095	487 084
Цінні папери нерезидентів	6	1 206 511	1 235 919
Авуари в СПЗ	7.1	103 508	46 520
Монетарне золото		101 026	87 197
Цінні папери України	8	732 446	714 787
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	4 554	5 014
Внутрішній державний борг		1 223	1 248
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	110 875	110 296
Основні засоби та нематеріальні активи		3 884	3 945
Інші фінансові активи		258	121
Інші нефінансові активи		8 512	7 791
Усього активів		2 666 892	2 699 922
Зобов'язання			
Банкноти та монети в обігу		805 337	822 635
Кошти банків	10	208 927	233 091
Кошти державних та інших установ	11	293 712	278 205
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	84 158	84 158
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	541 769	548 911
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	7.3	36 965	52 983
Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою	7.3	110 862	110 283
Інші фінансові зобов'язання		2 207	1 911
Інші нефінансові зобов'язання		76	81
Усього зобов'язань		2 084 013	2 132 258
Власний капітал			
Статутний капітал	19	100	100
Загальні резерви, резервний капітал та нерозподілений прибуток	19	179 669	156 194
Резерви переоцінки активів і зобов'язань	19	403 064	411 325
Усього власного капіталу		582 833	567 619
Неконтрольована частка		46	45
Усього капіталу		582 879	567 664
Усього пасивів		2 666 892	2 699 922

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 22 травня 2025 року.

Підписано 24 травня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила СНИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–41, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

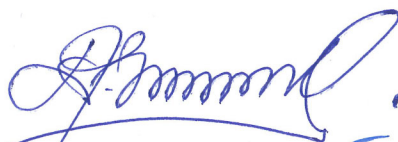
	Примітка	За період, що закінчився 31 березня	
		2025 року	2024 року
		(у мільйонах гривень)	
Процентні доходи	14	26 305	24 135
Процентні витрати	14	(18 798)	(24 165)
Чистий процентний дохід до врахування (збитку) / прибутку від (зменшення) / відновлення корисності за процентними фінансовими активами		7 507	(30)
(Збиток) / прибуток від (зменшення) / відновлення корисності за процентними фінансовими активами	17	(389)	16
Чистий процентний дохід після врахування (збитку) / прибутку від (зменшення) / відновлення корисності за процентними фінансовими активами		7 118	(14)
Комісійні доходи		212	229
Комісійні витрати		(15)	(15)
Чистий комісійний дохід		197	214
Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	15	(3 971)	45 979
Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	16	13 025	13 340
Інші доходи		519	184
Усього чистих доходів		16 888	59 703
Витрати на утримання персоналу	21	(1 138)	(881)
Витрати, пов'язані з виготовленням банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції		(492)	(296)
Адміністративно-господарські та інші витрати	22	(487)	(462)
Збиток від зменшення корисності за іншими активами	17	(1)	(9)
Прибуток до оподаткування		14 770	58 055
Витрати з податку на прибуток дочірньої компанії		(1)	(1)
Прибуток за період		14 769	58 054
Інші сукупні доходи, що не підлягають перекласифікації як складові прибутків або збитків у наступних періодах:			
переоцінка банківських металів		446	29
Інші сукупні доходи за період		446	29
Разом сукупні доходи за період		15 215	58 083
Прибуток за період, що належить:			
Національному банку України		14 768	58 053
неконтрольованій частці участі		1	1
		14 769	58 054
Разом сукупні доходи, що належать:			
Національному банку України		15 214	58 082
неконтрольованій частці участі		1	1
		15 215	58 083

У Проміжному скороченому консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід наведено порівняльні дані двох періодів, оскільки дані за I квартал і наростаючим підсумком з початку року ідентичні.

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 22 травня 2025 року.

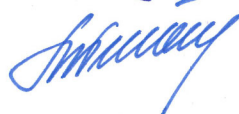
Підписано 24 травня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила ШИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–41, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про зміни у власному капіталі

	Статутний капітал	Загальні резерви, резервний капітал та нерозподілений прибуток	Резерв переоцінки активів і зобов'язань	Усього власного капіталу	Неконтрольована частка участі	Усього капіталу
(у мільйонах гривень)						
Залишок на 01 січня 2024 року	100	137 690	282 336	420 126	45	420 171
Усього сукупних доходів за I квартал 2024 року:	–	58 053	29	58 082	1	58 083
прибуток за I квартал 2024 року	–	58 053	–	58 053	1	58 054
інший сукупний дохід за I квартал 2024 року	–	–	29	29	–	29
Реалізований результат переоцінки за банківськими металами, що вибули	–	41	(41)	–	–	–
Реалізований результат переоцінки за цінними паперами та деривативами, що вибули	–	6 700	(6 700)	–	–	–
Залишок на 31 березня 2024 року	100	202 484	275 624	478 208	46	478 254
Залишок на 01 січня 2025 року	100	156 194	411 325	567 619	45	567 664
Усього сукупних доходів за I квартал 2025 року:	–	14 768	446	15 214	1	15 215
прибуток за I квартал 2025 року	–	14 768	–	14 768	1	14 769
інший сукупний дохід за I квартал 2025 року	–	–	446	446	–	446
Реалізований результат переоцінки за цінними паперами та деривативами, що вибули	–	8 707	(8 707)	–	–	–
Залишок на 31 березня 2025 року	100	179 669	403 064	582 833	46	582 879

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 22 травня 2025 року.

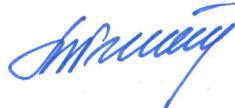
Підписано 24 травня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила СНИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–41, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Проміжний скорочений консолідований звіт про рух грошових коштів
(за прямим методом)

	Примітка	На 31 березня 2025 року	На 31 березня 2024 року
(у мільйонах гривень)			
Операційна діяльність			
Проценти отримані		7 259	7 342
Комісії отримані		212	229
Інші доходи		521	184
Проценти сплачені		(18 656)	(24 552)
Комісії сплачені		(16)	(15)
Інші витрати		(1 694)	(1 455)
Сплачені податки, збори і платежі		(429)	(310)
Зменшення кредитів банкам та іншим позичальникам		185	945
Погашення внутрішнього державного боргу		33	—
(Зменшення) / збільшення коштів банків		(24 145)	14 413
(Зменшення) / збільшення коштів державних та інших установ		(24 018)	181 499
Збільшення інших активів		(490)	(558)
Збільшення інших зобов'язань		268	148
Інший рух коштів		(336)	(95)
Чиста зміна грошових коштів від операційної діяльності		(61 306)	177 775
Інвестиційна діяльність			
Збільшення розміщених строкових депозитів у золоті		—	(15)
Чисте зменшення / (збільшення) цінних паперів нерезидентів		26 413	(59 074)
Погашення цінних паперів України		972	9 499
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(49)	(4)
Чиста зміна грошових коштів від інвестиційної діяльності		27 336	(49 594)
Фінансова діяльність			
(Вилучення) / випуск банкнот та монет з обігу / в обіг	13	(17 298)	15 965
Погашення зобов'язань перед МВФ	13	(16 161)	(14 984)
Чиста зміна депозитних сертифікатів, що емітовані Національним банком України	13	(7 367)	(71 984)
Чиста зміна грошових коштів від фінансової діяльності		(40 826)	(71 003)
Вплив зміни валютних курсів		(3 351)	5 648
Чистий рух грошових коштів та їх еквівалентів		(78 147)	62 826
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок звітного періоду		523 499	402 930
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду	13	445 352	465 756

Схвалено до випуску Комітетом з управління активами та пасивами Національного банку України 28 травня 2025 року.

Підписано 28 травня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Головний бухгалтер – директор
Департаменту бухгалтерського обліку

Людмила СНИГУРСЬКА

Примітки, подані на сторінках 8–41, є невід'ємною частиною цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності.

Примітки до проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності

Розділ I. Основа складання фінансової звітності

1. Основна діяльність

Національний банк України (далі – Національний банк) є центральним банком України і здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Закону України “Про Національний банк України” та інших законодавчих актів України. Згідно із законодавством України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України. Під час виконання своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримання цінової стабільності в державі. Національний банк сприяє фінансовій стабільності, у тому числі стабільності банківської системи, а також додержанню сталих темпів економічного зростання та підтримує економічну політику Кабінету Міністрів України за умови, якщо це не перешкоджає досягненню цінової стабільності.

Національний банк не має на меті отримання прибутку. Фінансові результати діяльності Національного банку, а також структура його активів, зобов'язань і капіталу визначаються функціями Національного банку як особливого центрального органу державного управління.

Статутний капітал Національного банку є державною власністю.

До структури Національного банку станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року входять центральний апарат та відокремлений підрозділ (Банкотно-монетний двір), які здійснюють діяльність виключно в межах завдань і функцій Національного банку, установлених Законом України “Про Національний банк України”.

Дочірньою компанією Національного банку є ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ” (далі – Розрахунковий центр).

Частка Національного банку в капіталі Розрахункового центру становить 83,55% станом на 31 березня 2025 року (станом на 31 грудня 2024 року – 83,55%).

Статутний капітал Розрахункового центру на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року становить 206,7 мільйона гривень, який складається з простих іменних акцій номінальною вартістю 1 000 гривень кожна.

Розрахунковий центр відповідно до законодавства України здійснює професійну діяльність на ринках

капіталу – клірингову діяльність із визначення зобов'язань та клірингову діяльність центрального контрагента.

Національний банк є засновником Корпоративного недержавного пенсійного фонду Національного банку (далі – КНПФ).

Національний банк здійснює адміністрування, управління активами та зберігання активів КНПФ.

Національний банк проаналізував наявність контролю, необхідного для консолідації відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності (далі – МСФЗ) 10 “Консолідована фінансова звітність” стосовно КНПФ. Національний банк є засновником, проте не зазнає ризиків та не має права щодо змінних результатів його діяльності. Відповідно до МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність” Національний банк не має контролю за КНПФ та відповідно КНПФ не було консолідовано під час складання цієї консолідованої фінансової звітності.

Інвестиції Національного банку в асоційовану компанію станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року представлені інвестиціями в статутний капітал ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕПОЗИТАРІЙ УКРАЇНИ” (далі – Національний депозитарій).

Національний банк, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та інші учасники фондового ринку є акціонерами Національного депозитарію. Згідно зі статутом Національний депозитарій провадить діяльність із депозитарного обліку та обслуговування обліку цінних паперів і корпоративних операцій емітента на рахунках у цінних паперах клієнтів.

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року Національний банк володів 2 580 простими іменними акціями Національного депозитарію номінальною вартістю 10 000 гривень кожна, загальною номінальною вартістю 25,8 мільйона гривень. Частка участі Національного банку в статутному капіталі Національного депозитарію на 31 березня 2025 року становить 25% (на 31 грудня 2024 року – 25%).

Юридична адреса та адреса місцезнаходження центрального офісу Національного банку: вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна.

2. Основи облікової політики та складання звітності

Цей розділ містить інформацію про облікову політику Національного банку, що стосується фінансової звітності в цілому.

Проміжна скорочена консолідована фінансова звітність Національного банку складена відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (далі – МСБО) 34 “Проміжна фінансова звітність”, затвердженого Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність не включає всієї інформації, необхідної для повного комплексу фінансової звітності згідно з МСФЗ, а лише окремі примітки для пояснення подій та операцій, які є суттєвими для розуміння змін у фінансовому стані та результатах діяльності Національного банку з дати останньої річної консолідованої фінансової звітності Національного банку.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність має розглядатися разом із річною консолідованою фінансовою звітністю Національного

банку станом на 31 грудня 2024 року, складеною відповідно до МСФЗ.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність підготовлена на основі припущення, що Національний банк є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Ця проміжна скорочена консолідована фінансова звітність подана в національній валюті України – гривні, що є функціональною валютою та валютою подання консолідованої фінансової звітності. Консолідована фінансова звітність Національного банку складається в мільйонах гривень.

Упродовж I кварталу 2025 року змін у цілях та політиці управління фінансовими ризиками Національного банку не було.

Інформацію про введення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності наведено в примітці 26.

Основні офіційні курси гривні до іноземних валют / облікова ціна банківських металів, за якими відображені монетарні статті консолідованого звіту про фінансовий стан, та монетарного золота були такими:

	31 березня 2025 року (у гривнях)	31 грудня 2024 року (у гривнях)
1 долар США	41,4787	42,0390
1 СПЗ	55,112554	54,824516
1 євро	44,7472	43,9266
1 фунт стерлінгів	53,6963	52,9460
1 тройська унція золота	127 703,38	110 222,47

Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Національний банк використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в проміжній скороченій консолідованій фінансовій звітності. Оцінки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді управлінського персоналу Національного банку та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованими.

Найсуттєвіші оцінки та судження стосуються таких питань:

інформації про основні припущення і судження щодо майбутніх подій, що можуть спричинити суттєве коригування балансової вартості активів і зобов'язань у наступному звітному періоді;

оцінки очікуваних кредитних збитків для коштів на вимогу та строкових депозитів в іноземній валюті та монетарному золоті;

оцінки очікуваних кредитних збитків для цінних паперів, що оцінюються за амортизованою собівартістю;

оцінки очікуваних кредитних збитків для кредитів, наданих банкам та іншим позичальникам;

зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів;

забезпечення під імовірні зобов'язання за пред'явленими до Національного банку судовими позовами;

операцій з пов'язаними сторонами.

Під час складання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності застосовувалися ті

самі оцінки та судження, що і під час складання останньої річної консолідованої фінансової звітності.

Умовні зобов'язання

Зобов'язання з капітальних вкладень

Станом на 31 березня 2025 року Національний банк мав зобов'язання з капітальних вкладень, які стосувалися придбання, будівництва та поліпшення основних засобів і нематеріальних активів, на загальну суму 185 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2024 року – 184 мільйони гривень).

Судові процедури

До Національного банку під час його діяльності пред'являються певні позови. Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року є судові позови, за якими Національний банк оцінює ймовірність настання можливих збитків невисокою, але управлінський персонал Національного банку вважає, що розкриття інформації щодо таких судових справ майнового характеру може завдати шкоди Національному банку в

суперечці з іншими сторонами щодо предмета позову. За такими справами є умовні зобов'язання, забезпечення під ймовірні зобов'язання не формувалося.

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року позовів, за якими Національний банк оцінює ймовірність настання можливих збитків високою, немає.

Угоди своп

Станом на 31 березня 2025 року Національний банк мав 20 угод своп процентної ставки, загальна умовна сума за якими становить 3 500 мільйонів гривень (із них: умовна вартість операцій із термінами виконання за умовами угод строком до чотирьох років – 500 мільйонів гривень, строком до п'яти років – 3 000 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2024 року Національний банк мав 25 угод своп процентної ставки, загальна умовна сума за якими становить 3 970 мільйонів гривень (із них: умовна вартість операцій із термінами виконання за умовами угод строком до чотирьох років – 970 мільйонів гривень, строком до п'яти років – 3 000 мільйонів гривень).

3. Вплив економічної ситуації на фінансовий стан і результати діяльності Національного банку

У I кварталі 2025 року, за оцінками Національного банку, реальний ВВП зріс на 0,5% порівняно з відповідним кварталом попереднього року. Вагомим чинником економічного зростання стало переважно стабільне постачання електроенергії завдяки швидким ремонтам потужностей та інфраструктури, а також подальша адаптація населення й бізнесу до відключень. Високі видатки бюджету та зростання приватних інвестицій, а також подальше зростання реальних доходів населення й надалі підживлювали сукупний попит. Водночас економічне зростання обмежував дефіцит сільськогосподарської сировини через низькі минулорічні врожаї. Це позначилося на результатах діяльності харчової промисловості та транспорту, зокрема обсягах експортних перевезень. Руйнування газовидобувних потужностей унаслідок обстрілів з боку російської федерації спричинило як скорочення видобутку газу, так і зростання потреби в його імпорті.

У I кварталі 2025 року ситуація на ринку праці дещо поліпшилася: і попит, і пропозиція робочої сили зросли – збільшилася як кількість вакансій, так і резюме порівняно з I кварталом 2024 року. Зокрема, населення поверталось до пошуку роботи й рівень його участі в робочій силі зріс. Завдяки цьому, а також високому попиту на робочу силу безробіття знизилось, а зайнятість зросла до найвищого рівня за час повномасштабного вторгнення. У результаті пом'якшилася проблема браку працівників, яка насамперед пов'язана з наслідками війни (міграція, мобілізація, посилення диспропорцій на ринку праці). Проте вона залишалася значною, зокрема на тлі подальшого міграційного відпливу, та стримувала діяльність підприємств і зростання випуску. Так, за даними ООН, у I кварталі 2025 року кількість українських мігрантів зросла до 6,9 мільйона осіб станом на березень 2025 року. Збереження значного дефіциту кадрів стимулювало зростання зарплат, доходи населення та, відповідно, сукупний попит.

Дефіцит зведеного бюджету в I кварталі 2025 року становив близько 306 мільярдів гривень без урахування грантів у доходах (у I кварталі 2024 року – близько 206 мільярдів гривень без урахування грантів у доходах). Нарощування видатків на початку 2025 року насамперед було профінансовано за рахунок раніше накопичених коштів та міжнародної допомоги. Крім того, цьому сприяли заходи з наповнення дохідної частини бюджету, у тому числі за рахунок підвищення низки податкових ставок у 2024 році та поліпшення адміністрування доходів. Видатки спрямовувалися передусім на військові та пов'язані з ними напрями, соціальні програми та проекти відновлення.

Істотні обсяги міжнародної допомоги в I кварталі 2025 року (9,6 мільярда доларів США, зокрема завдяки реалізації програми Extraordinary Revenue Acceleration) були достатніми не тільки для фінансування бюджетних

потреб, а й для збільшення запасу ліквідності, який і так був суттєвим на початку року. Водночас внутрішній борговий ринок був відносно м'яким і тільки наприкінці I кварталу поживався завдяки підвищенню дохідності облігацій внутрішньої державної позики (далі – ОВДП). У результаті в I кварталі 2025 року ролівер ОВДП становив близько 82%. Державний та гарантований державою борг був на рівні близько 90% ВВП станом на кінець березня 2025 року, за оцінкою Національного банку.

У I кварталі 2025 року дефіцит поточного рахунку розширився до 5,7 мільярда доларів США (3,4 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року) за рахунок відчутного нарощування імпорту товарів. Так, за I квартал 2025 року він зріс на 15,7% порівняно з I кварталом 2024 року через складну ситуацію в енергетиці в результаті обстрілів росією інфраструктури, у тому числі газової. Це, а також низькі запаси газу в сховищах зумовили більші закупівлі енергообладнання та газу. Водночас експорт товарів знизився на 7,6% порівняно з відповідним періодом минулого року. Основною причиною була висока база порівняння минулого року, коли завдяки повноцінній роботі морського коридору активно вивозилися запаси як сільськогосподарських культур, так і продукції гірничо-металургійного комплексу. Також розширився дефіцит торгівлі послугами (до 1,5 мільярда доларів США у I кварталі 2025 року з 1,2 мільярда доларів США у I кварталі 2024 року) через припинення транзиту газу. Розширення торговельного дефіциту було лише частково компенсоване більшими обсягами надходжень грантової допомоги.

Приплив капіталу за фінансовим рахунком у I кварталі 2025 року зменшився до 4,4 мільярда доларів США (6,5 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року). Так, через менші обсяги позик від міжнародних партнерів скоротився приплив капіталу за державним сектором (до 5,9 мільярда доларів США порівняно з 8,3 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року). Натомість відплив капіталу за приватним сектором залишився майже на рівні попереднього року – 1,6 мільярда доларів США. У результаті платіжний баланс зведено з дефіцитом у розмірі 1,3 мільярда доларів США (профіцит на рівні 3,2 мільярда доларів США в I кварталі 2024 року), а валові резерви скоротилися до 42,4 мільярда доларів США станом на кінець березня. Попри зниження, резерви залишалися високими – на 14% більше мінімально достатнього їх рівня за композитним критерієм МВФ.

Упродовж I кварталу 2025 року інфляція очікувано зростала і в березні сягнула 14,6% у річному вимірі. Вагомим рушієм зростання цін залишалася низька внутрішня пропозиція продовольства через слабкі минулорічні врожаї. Водночас вплив цього чинника здебільшого реалізувався ще наприкінці 2024 року і на початку 2025 року спостерігалися його залишкові ефекти. Натомість вплив фундаментальних чинників залишався

значним. Це підтверджувалося подальшим зростанням базової інфляції до 12,4% у березні в річному вимірі. Підвищення виробничих витрат бізнесу, зокрема на заробітні плати й енергозабезпечення, і надалі переносилося на вартість кінцевої продукції. Інфляцію підживлював також стійкий споживчий попит. Пришвидшене зростання цін на послуги було додатковим індикатором суттєвого внутрішнього цінового тиску. Натомість вагомим чинником стримування як загальної інфляції, так і її адміністративної складової і надалі залишалася фіксація тарифів на газ, гарячу воду та опалення. Інфляційні очікування економічних агентів загалом залишалися відносно стійкими та нижчими за фактичні показники загальної інфляції.

Подальше пришвидшення інфляції суттєво посилює ризики розбалансування інфляційних очікувань та, відповідно, загрозу тривалішого закріплення інфляції на високих рівнях. Реагуючи на це, у I кварталі 2025 року Національний банк продовжив цикл посилення процентної політики, який розпочав у грудні 2024 року, та підвищив облікову ставку в січні й березні 2025 року загалом на 2 в. п. – до 15,5%.

Протягом I кварталу 2025 року банківська система функціонувала, як і раніше, в умовах суттєвого профіциту ліквідності. Середньоденні залишки коштів на коррахунках і в депозитних сертифікатах зросли до 746 мільярдів гривень, тоді як у IV кварталі 2024 року вони становили 706 мільярдів гривень.

Високий рівень міжнародних резервів, поліпшення кон'юнктури валютного ринку та значні обсяги зовнішньої підтримки дали змогу Національному банку й надалі забезпечувати стійкість валютного ринку, що є важливим елементом збереження керованості очікувань економічних агентів та повернення інфляції до цілі.

У I кварталі 2025 року відчутно знизився чистий попит на іноземну валюту. Зокрема, його зменшенню в готівковому сегменті сприяла стабілізація курсових очікувань на тлі помірних двосторонніх курсових коливань та посилення процентної політики, яке підтримало привабливість гривневих інструментів. Поліпшення курсових очікувань населення сприяло збереженню різниці між готівковим та офіційним курсами на незначному рівні: в середньому близько 0,6%.

Зменшенню попиту в безготівковому сегменті валютного ринку сприяли нижчі бюджетні видатки та скорочення імпорту енергообладнання порівняно з IV кварталом 2024 року. Також сезонно зменшилися перекази за операціями бізнесу, дозволені в межах лібералізації валютних обмежень. Більше третини таких операцій здійснювалося за рахунок власних коштів бізнесу в іноземній валюті, що не чинило тиску на міжнародні резерви. Водночас були й чинники, які підвищували попит на безготівкову валюту. Так, збільшився імпорт газу і добрив (виробництво яких залежить від газу). Стабільна виручка аграріїв у попередні періоди також зумовила нарощування закупівель техніки і товарів для проведення посівної кампанії.

Пропозиція іноземної валюти знизилася, проте не так відчутно, як попит. Зокрема, зменшилися валютні надходження аграріїв на тлі низьких запасів минулорічних урожаїв, а також припинилися платежі за транзит газу. У результаті скорочення структурного дефіциту валюти приватного сектору інтервенції Національного банку з продажу валюти на міжбанківському ринку зменшилися до 9,4 мільярда доларів США у I кварталі 2025 року (з 11,4 мільярда доларів США у IV кварталі 2024 року).

Поліпшення кон'юнктури валютного ринку, збереження високого рівня міжнародних резервів та поліпшення курсових очікувань сприяли поступовому посиленню курсу гривні до долара США протягом I кварталу 2025 року. Водночас гривня помірно послабилася відносно євро, відображаючи відповідну динаміку валютної пари євро/долар.

У I кварталі 2025 року міжнародні рейтингові агенції не здійснювали переглядів суверенних рейтингів України. Вони залишалися на рівні кінця минулого року: "Standard & Poor's" – "SD/SD", "Fitch" – "RD/C" для довго- та короткострокових рейтингів в іноземній валюті відповідно.

Надалі широкомасштабна військова агресія російської федерації та реалізація пов'язаних із цим ризиків може мати вплив на результати діяльності та фінансовий стан Національного банку, який на сьогодні не може бути визначено. Управлінський персонал Національного банку ретельно стежить за поточним станом та розвитком подій і вживає необхідних заходів для послаблення впливу негативних чинників.

Розділ II.I. Фінансові інструменти

4. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Операції з фінансовими інструментами

Національний банк класифікує всі фінансові активи в категорії за справедливою вартістю через прибуток або збиток та амортизованою собівартістю відповідно до визначених моделей управління фінансовими активами та характеристик грошових потоків. Національний банк не класифікує жодних активів у категорію за справедливою вартістю через прибуток або збиток з метою усунення або значного зменшення невідповідності в обліку.

Національний банк не класифікує жодних активів у категорію за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Усі фінансові зобов'язання Національного банку (крім похідних фінансових інструментів та зобов'язань за виплатами працівникам) оцінюються за амортизованою собівартістю.

Станом на 31 березня 2025 року фінансові активи розподілялися за категоріями оцінки таким чином:

	Примітка	Активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках	Активи за амортизованою собівартістю	Усього
(у мільйонах гривень)				
Фінансові активи				
Кошти та депозити в іноземній валюті	5	—	382 564	382 564
Цінні папери нерезидентів	6	1 206 511	—	1 206 511
Авуари в СПЗ	7.1	—	103 508	103 508
Цінні папери України	8	1 226	731 220	732 446
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	—	4 554	4 554
Внутрішній державний борг		—	1 223	1 223
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	—	110 875	110 875
Інші фінансові активи		5	253	258
Усього фінансових активів		1 207 742	1 334 197	2 541 939

Станом на 31 грудня 2024 року фінансові активи розподілялися за категоріями оцінки таким чином:

	Примітка	Активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках	Активи за амортизованою собівартістю	Усього
(у мільйонах гривень)				
Фінансові активи				
Кошти та депозити в іноземній валюті	5	—	477 133	477 133
Цінні папери нерезидентів	6	1 235 919	—	1 235 919
Авуари в СПЗ	7.1	—	46 520	46 520
Цінні папери України	8	1 370	713 417	714 787
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	—	5 014	5 014
Внутрішній державний борг		—	1 248	1 248
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	—	110 296	110 296
Інші фінансові активи		5	116	121
Усього фінансових активів		1 237 294	1 353 744	2 591 038

Розділ II.II. Фінансові активи та зобов'язання

5. Кошти і депозити в іноземній валюті та банківських металах

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Фінансові активи за амортизованою собівартістю		
Готівкова іноземна валюта	44 864	45 243
Кошти на вимогу в іноземній валюті	312 808	413 356
Короткострокові депозити в іноземній валюті	24 893	18 540
Резерви під очікувані кредитні збитки за строковими депозитами в іноземній валюті	(1)	(6)
Усього фінансових активів за амортизованою собівартістю	382 564	477 133
Нефінансові активи		
Короткострокові депозити у золоті	11 531	9 951
Усього нефінансових активів	11 531	9 951
Усього коштів і депозитів в іноземній валюті та банківських металах	394 095	487 084

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року усі кошти та депозити в іноземній валюті не забезпечуються заставою.

Станом на 31 березня 2025 року валова балансова вартість за коштами на вимогу в іноземній валюті становила 312 808 мільйонів гривень та змінилася протягом I кварталу 2025 року переважно за рахунок зменшення залишків на рахунках у банках-нерезидентах (станом на 31 грудня 2024 року – 413 356 мільйонів гривень). До коштів на вимогу станом на 31 березня 2025 року включено кошти в сумі 40 415 мільйонів гривень з обмеженим (цільовим) призначенням щодо використання.

Протягом I кварталу 2025 року та 2024 року кошти на вимогу в іноземній валюті перебували на стадії 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків. Резерви під очікувані кредитні збитки за коштами на вимогу в іноземній валюті протягом I кварталу 2025 року та 2024 року не формувалися.

Станом на 31 березня 2025 року валова балансова вартість за короткостроковими депозитами в іноземній валюті, розміщеними у банках-нерезидентах, становила 24 893 мільйони гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 1 мільйон гривень (станом на 31 грудня 2024 року валова балансова вартість за короткостроковими депозитами в іноземній валюті становила 18 540 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 6 мільйонів гривень). Зміни валової балансової вартості строкових депозитів в іноземній валюті зумовлені збільшенням суми розміщених депозитів, а зміни в резервах – зміною структури депозитів.

Протягом I кварталу 2025 року та 2024 року строкові депозити в іноземній валюті перебували на стадії 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Інформація щодо класифікації коштів і депозитів в іноземній валюті та банківських металах на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

6. Цінні папери нерезидентів

Станом на 31 березня 2025 року цінні папери нерезидентів подані таким чином:

	Державні облігації	Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів	Усього
(у мільйонах гривень)			
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки			
Боргові цінні папери в розрізі емітентів:			
цінні папери емітентів США:			
номіновані в доларах США	1 051 723	2 592	1 054 315
цінні папери емітентів держав ЄС:			
номіновані в доларах США	–	73 415	73 415
цінні папери інших емітентів:			
номіновані в доларах США	2 142	68 329	70 471
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	2 043	–	2 043
номіновані в австралійських доларах	–	1 402	1 402
номіновані в юанях Женьміньбі	–	3 702	3 702
номіновані в японських єнах	412	–	412
Усього боргових цінних паперів	1 056 320	149 440	1 205 760
Інструменти капіталу:			
акції Чорноморського банку торгівлі та розвитку	–	751	751
Усього інструментів капіталу	–	751	751
Усього цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	1 056 320	150 191	1 206 511

Державні облігації включають цінні папери урядів країн, адміністративно-територіальних одиниць іноземних країн та іноземних центральних банків.

Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів уключають боргові цінні папери, випущені

інвестиційними банками, міжнародними агенціями та іншими емітентами.

Інформація щодо класифікації цінних паперів нерезидентів на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

Станом на 31 грудня 2024 року цінні папери нерезидентів подані таким чином:

	Державні облігації	Цінні папери міжнародних агенцій, банків та інших емітентів	Усього
(у мільйонах гривень)			
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки			
Боргові цінні папери в розрізі емітентів:			
цінні папери емітентів США:			
номіновані в доларах США	1 063 023	2 812	1 065 835
цінні папери емітентів держав ЄС:			
номіновані в доларах США	–	81 715	81 715
номіновані в австралійських доларах	–	483	483
цінні папери інших емітентів:			
номіновані в доларах США	1 241	78 888	80 129
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	2 694	950	3 644
номіновані в австралійських доларах	–	915	915
номіновані в юанях Женьмінбі	–	2 048	2 048
номіновані в японських єнах	399	–	399
Усього боргових цінних паперів	1 067 357	167 811	1 235 168
Інструменти капіталу:			
акції Чорноморського банку торгівлі та розвитку	–	751	751
Усього інструментів капіталу	–	751	751
Усього цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	1 067 357	168 562	1 235 919

Інформацію про номінальну вартість, купон та строки погашення боргових цінних паперів нерезидентів станом на 31 березня 2025 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість в іноземній валюті, у мільйонах	Загальна номінальна вартість у гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Боргові цінні папери за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках у розрізі емітентів					
Державні облігації:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	25 415	1 054 167	0–5	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 15 днів до 1 року
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	52	2 169	0,6–6,5	Кожні 6 місяців	Від 1,7 місяця до 9,9 місяця
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	38	2 046	1,5–3,5	Кожні 6 місяців	Від 5,3 місяця до 1,3 року
номіновані в японських єнах	1 500	413	0,02	Кожні 6 місяців	2,7 місяця
Облігації міжнародних агенцій, банків та інших емітентів:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	62	2 563	2,625–4,70797	Щокварталу, кожні 6 місяців	Від 22 днів до 3,5 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	1 800	74 678	0–5,30873	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 1 дня до 10,9 місяця
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	1 668	69 173	0–5,60797	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 4 днів до 2,9 року
номіновані в австралійських доларах	55	1 425	0	Без сплати купона	Від 23 днів до 10,5 місяця
номіновані в юанях Женьміньбі	640	3 654	0-3,4	1 раз на рік, без сплати купона	Від 1,4 місяця до 4,7 місяця

Інформацію про номінальну вартість, купон та строки погашення боргових цінних паперів нерезидентів станом на 31 грудня 2024 року зазначено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість в іноземній валюті, у мільйонах	Загальна номінальна вартість у гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Боргові цінні папери за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках у розрізі емітентів					
Державні облігації:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	25 365	1 066 309	0–5	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 15 днів до 1 року
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	30	1 247	0,6–1,5	Кожні 6 місяців	Від 1,4 місяця до 6,8 місяця
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	51	2 700	0,625–5	Кожні 6 місяців	Від 2,2 місяця до 8,3 місяця
номіновані в японських єнах	1 500	400	0,02	Кожні 6 місяців	5,7 місяця
Облігації міжнародних агенцій, банків та інших емітентів:					
цінні папери емітентів США:					
номіновані в доларах США	66	2 783	2,625–5,066873	Щокварталу, кожні 6 місяців	Від 2,3 місяця до 3,8 року
цінні папери емітентів держав ЄС:					
номіновані в доларах США	1 982	83 339	0–5,52151	Щокварталу, кожні 6 місяців, 1 раз на рік, без сплати купона	Від 1,1 місяця до 11,9 місяця
номіновані в австралійських доларах	19	485	0	Без сплати купона	1,3 місяця
цінні папери інших емітентів:					
номіновані в доларах США	1 908	80 214	0–5,972905	Щокварталу, кожні 6 місяців, без сплати купона	Від 16 днів до 3,1 року
номіновані в англійських фунтах стерлінгів	18	953	0	Без сплати купона	21 день
номіновані в австралійських доларах	36	931	0	Без сплати купона	Від 3,8 місяця до 5,6 місяця
номіновані в юанях Женьміньбі	350	2 016	3,4	1 раз на рік	7,7 місяця

7. Операції з МВФ

7.1. Авуари в СПЗ

Авуари в СПЗ – кошти до запитання в СПЗ на рахунку, який відкрито в МВФ для України.

Нижче наведено рух коштів за рахунками авуарів у СПЗ протягом I кварталу 2025 року та аналогічного періоду 2024 року:

	2025	2024
	(у мільйонах гривень)	
Залишок авуарів у СПЗ станом на 01 січня	46 520	35 570
Надходження коштів від МВФ:		
на користь Уряду України (далі – Уряд)	16 534	34 551
Надходження коштів міжнародної фінансової допомоги Україні від донорів:		
на користь Уряду	72 044	57 594
Купівля СПЗ	16 110	27 800
Інші надходження та платежі	61	104
Погашення кредиту:		
від імені Національного банку (примітка 7.3)	(16 161)	(14 984)
від імені Уряду	(22 535)	(17 740)
Сплата комісій, пов'язаних з операціями з МВФ	(283)	(173)
Конвертація СПЗ в інші іноземні валюти:		
на користь Національного банку	–	(20 372)
Сплата відсотків за користування позикою МВФ:		
від імені Національного банку	(616)	(1 422)
від імені Уряду	(7 038)	(6 216)
Сплата відсотків за користування коштами, отриманими за розподілом СПЗ:		
від імені Національного банку	(37)	(42)
від імені Уряду	(1 425)	(1 638)
Доходи за авуарами в СПЗ	406	166
Курсові різниці	(72)	(417)
Залишок авуарів у СПЗ станом на 31 березня	103 508	92 781

У I кварталі 2025 та 2024 років коштів від МВФ за кредитними програмами на користь Національного банку не надходило.

Інформація щодо класифікації авуарів у СПЗ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

7.2. Внески в рахунок квоти МВФ

Сума квоти – спеціальний тип активу, який є внеском України як члена МВФ. Величина квоти залежить від економічного розвитку країни і визначається Радою керуючих МВФ. Квота визначає для країни-члена кількість голосів у МВФ, ліміти доступу до фінансових ресурсів МВФ та частку в розподілі СПЗ – одиниці обліку МВФ. Основна частина квоти України сплачена шляхом випуску Національним банком безпроцентного боргового зобов'язання на користь МВФ, а решта суми квоти – зарахована на рахунки МВФ № 1 та № 2 (примітка 7.3).

Станом на 31 березня 2025 року загальна сума квоти України становить 2 012 мільйонів СПЗ (110 875 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець звітного періоду) (станом на 31 грудня 2024 року – 2 012 мільйонів СПЗ, або 110 296 мільйонів гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець року). Проценти за квотою не нараховуються.

Резервна позиція в МВФ – спеціальний тип активу, який утворюється в результаті обміну частини внеску в рахунок квоти на ліквідні вимоги держави-члена до МВФ. Резервна позиція є частиною валютних резервів країни.

Станом на 31 березня 2025 року резервна позиція України в МВФ становить 241 031 СПЗ, або 13,3 мільйона гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець звітного періоду (станом на 31 грудня 2024 року – 241 031 СПЗ, або 13,2 мільйона гривень за офіційним курсом гривні до СПЗ на кінець року). Сума резервної позиції включається до статті “Внески в рахунок квоти МВФ” проміжного скороченого консолідованого звіту про фінансовий стан.

Інформація щодо класифікації внесків у рахунок квоти МВФ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

7.3. Зобов'язання перед МВФ

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Боргові зобов'язання перед МВФ за купівлю СПЗ	32 451	48 491
Зобов'язання перед МВФ за розподілом СПЗ	4 512	4 490
Рахунок МВФ № 2	2	2
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	36 965	52 983
Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою	110 584	110 006
Рахунок МВФ № 1	278	277
Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою	110 862	110 283
Усього зобов'язань перед МВФ	147 827	163 266

Зобов'язання перед МВФ за розподілом СПЗ – кошти, отримані Національним банком у результаті розподілу СПЗ.

Боргові зобов'язання перед МВФ за купівлю СПЗ – кредити, отримані від МВФ на рахунки в Національному банку. У I кварталі 2025 та 2024 років надходжень від МВФ на користь Національного банку не було (примітка 7.1).

Рахунок МВФ № 1 – гривневий рахунок МВФ у Національному банку, що використовується для відображення операцій з МВФ, пов'язаних із використанням та поверненням кредитів МВФ; рахунок МВФ № 2 – гривневий рахунок МВФ у Національному банку, що використовується для надходжень та адміністративних видатків МВФ у гривні на території України. У I кварталі 2025 року адміністративних витрат МВФ не було (у I кварталі 2024 року з рахунку № 2 сплачено адміністративні витрати МВФ на суму 0,3 мільйона гривень).

Боргові зобов'язання перед МВФ зі сплати внеску за квотою – зобов'язання зі сплати квоти.

У I кварталі 2025 та 2024 років змін у розмірі квоти не було (примітка 7.2).

Упродовж I кварталу 2025 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ на суму 294 мільйони СПЗ (16 161 мільйон гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу, або 15 376 мільйонів гривень за річним курсом МВФ) [упродовж I кварталу 2024 року відбулося погашення зобов'язань перед МВФ на суму 294 мільйони СПЗ (14 984 мільйони гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу, або 14 487 мільйонів гривень за річним курсом МВФ)] (примітка 7.1).

Інформація щодо класифікації зобов'язань перед МВФ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

8. Цінні папери України

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки:		
в іноземній валюті:		
державні деривативи, номіновані в доларах США	1 226	1 370
Усього цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	1 226	1 370
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:		
у національній валюті:		
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	266 820	264 624
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	464 400	448 793
Усього боргових цінних паперів за амортизованою собівартістю	731 220	713 417
Усього цінних паперів України	732 446	714 787

Відповідно до статті 54 Закону України “Про Національний банк України” Національний банк не має права купувати на первинному ринку цінні папери, емітовані Кабінетом Міністрів України, державною установою, іншою юридичною особою, майно якої перебуває у державній власності.

Проте із 07 березня 2022 року згідно із Законом України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану” від 03 березня 2022 року № 2118-IX дію цієї статті тимчасово зупинено на період дії воєнного стану в Україні.

ОВДП мають номінальну вартість 1 000 гривень кожна. Протягом I кварталу 2025 року та 2024 року Національний банк ОВДП не придбавав.

Кожний державний дериватив має умовну суму в розмірі 1 000 доларів США або таку сукупну суму, яка є цілим кратним числом, що дорівнює 1 000 доларів США (далі – умовна сума). Виплати за державними деривативами залежать від досягнення певних показників ВВП та показника приросту реального ВВП за 2019–2039 роки.

Інформація щодо класифікації за цінними паперами України на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

Інформацію про номінальну вартість, дохідність до погашення, купон та строки погашення цінних паперів України станом на 31 березня 2025 року надано в таблиці нижче:

	Загальні номінальна вартість та умовна сума в гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Загальні номінальна вартість та умовна сума в іноземній валюті, у мільйонах	Дохідність до погашення, % річних	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:						
в іноземній валюті:						
державні деривативи	1 818	44	–	–	–	До 16,2 року
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:						
у національній валюті:						
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	251 642	–	11,21–16,66	8,12–19,75	1 раз на рік, кожні 6 місяців	Від 16 днів до 12,1 року
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	425 173	–	7,23–13,32	13,30–19,70	1 раз на рік	Від 8,2 року до 27,1 року

Інформацію про номінальну вартість, дохідність до погашення, купон та строки погашення цінних паперів України станом на 31 грудня 2024 року надано в таблиці нижче:

	Загальні номінальна вартість та умовна сума в гривневому еквіваленті, у мільйонах гривень	Загальні номінальна вартість та умовна сума в іноземній валюті, у мільйонах	Дохідність до погашення, % річних	Розмір купона, % річних	Періодичність сплати купона	Строки погашення
Цінні папери за справедливою вартістю через прибуток або збиток:						
в іноземній валюті:						
державні деривативи	1 843	44	–	–	–	До 16,4 року
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю:						
у національній валюті:						
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	252 615	–	11,44–16,22	8,12–19,75	1 раз на рік, кожні 6 місяців	Від 1,9 місяця до 12,3 року
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	425 173	–	7,13–13,29	13,00–24,60	1 раз на рік	Від 8,4 року до 27,4 року

Станом на 31 березня 2025 року валова балансова вартість боргових цінних паперів за амортизованою собівартістю (далі – державні цінні папери) становила 731 220 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2024 року – 713 417 мільйонів гривень). Протягом I кварталу 2025 року та 2024 року державні цінні папери

перебували на стадії 1. Зміни валової балансової вартості державних цінних паперів протягом I кварталу 2025 року зумовлені переважно нарахуванням доходів. Резерв під очікувані кредитні збитки за державними цінними паперами протягом I кварталу 2025 року та 2024 року не формувався.

9. Кредити банкам та іншим позичальникам

Кредити банкам та іншим позичальникам за цільовим призначенням класифікуються таким чином:

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Кредити, надані банкам для підтримання їх ліквідності:		
для стабілізації роботи банків	36 447	36 467
шляхом проведення тендерів Національним банком:		
довгострокові	1 561	1 563
короткострокові	443	609
інші	10	10
Кредити, надані в межах кредитних ліній для підтримання малих і середніх підприємств за рахунок коштів, отриманих від Європейського банку реконструкції та розвитку	21	21
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами банкам та іншим позичальникам	(33 928)	(33 656)
Усього кредитів банкам та іншим позичальникам	4 554	5 014

Протягом I кварталу 2025 року та 2024 року Національний банк підтримував ліквідність банків через постійно діючу лінію рефінансування (кредити овернайт), рефінансування банків строком до 14 днів та до одного року шляхом проведення тендерів.

Національний банк здійснює операції з рефінансування банків шляхом надання банкам кредитів овернайт і кредитів рефінансування та має непогашену заборгованість за кредитами рефінансування станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року. Національний банк надає банкам кредити овернайт та кредити рефінансування під заставу пулу, що може складатися з таких видів активів (майна): цінні папери [державні облігації України, облігації міжнародних фінансових організацій (емісія яких здійснюється відповідно до законодавства України), корпоративні облігації, розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету Міністрів України, облігації внутрішніх місцевих позик], включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів у національній та/або іноземній валюті як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів на окремі рахунки банку в Національному банку; депозитні сертифікати Національного банку, включаючи майнові права на майбутні надходження грошових коштів як сплата доходу та/або погашення заставлених депозитних сертифікатів на окремі рахунки банку в Національному банку; іноземна валюта (долари США, євро, англійські фунти стерлінгів, швейцарські франки, японські єни); грошові кошти в національній та/або іноземній валюті, що перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів та/або депозитних сертифікатів, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу.

Як забезпечення виконання зобов'язань за стабілізаційними кредитами, що були надані банкам для підтримання їх ліквідності до 2017 року та залишалися непогашеними станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року, приймалися цінні папери (державні облігації України, облігації підприємств, у тому числі ті, розміщення яких здійснено під гарантію Кабінету

Міністрів України), іноземна валюта, акції власників істотної участі в банку, нерухоме майно та майнові права за кредитними договорами. З 2017 року надання стабілізаційних кредитів Національний банк не здійснює. Замість стабілізаційних кредитів Національний банк може надавати банкам кредити для екстреної підтримки ліквідності, але такі кредити банкам ще не надавалися.

Станом на 31 березня 2025 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам для стабілізації роботи банків, становила 36 447 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими банкам для стабілізації роботи банків, – 33 603 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2024 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам для стабілізації роботи банків, становила 36 467 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 33 340 мільйонів гривень).

Станом на 31 березня 2025 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам шляхом проведення Національним банком тендерів, становила 2 004 мільйони гривень, резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами, наданими банкам шляхом проведення Національним банком тендерів, – 294 мільйони гривень (станом на 31 грудня 2024 року валова балансова вартість кредитів, наданих банкам шляхом проведення Національним банком тендерів, становила 2 172 мільйони гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 285 мільйонів гривень).

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року інші кредити були на стадії 3, валова балансова вартість становила 10 мільйонів гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 10 мільйонів гривень.

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року кредити, надані в межах кредитних ліній для підтримання малих і середніх підприємств за рахунок коштів, отриманих від Європейського банку реконструкції та розвитку, та інші кредити перебували на стадії 3, валова балансова вартість становила 21 мільйон гривень, резерв під очікувані кредитні збитки – 21 мільйон гривень.

Розрахункова справедлива вартість кредитів банкам та іншим позичальникам зазначена в примітці 18. Інформацію про класифікацію кредитів банкам та іншим позичальникам на поточні та непоточні наведено в примітці 24.

Зобов'язання з надання кредитів

Станом на 31 березня 2025 року і на 31 грудня 2024 року Національний банк не мав зобов'язань з кредитування.

10. Кошти банків

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Кореспондентські рахунки:		
у національній валюті	205 905	229 149
Інші кошти банків на вимогу:		
в іноземній валюті	593	621
Кошти банків на рахунках із спеціальним режимом використання:		
у національній валюті	951	1 868
в іноземній валюті	1 026	958
Кошти, розміщені як грошове покриття для забезпечення погашення заборгованості банку перед Національним банком:		
в іноземній валюті	450	493
Кошти банків для забезпечення виконання зобов'язань перед Національним банком:		
в іноземній валюті	2	2
Усього коштів банків	208 927	233 091

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року встановлення процентних ставок за залишками коштів у національній валюті на кореспондентських рахунках нормативно-правовими актами Національного банку не передбачено, а отже, відсотки не нараховувалися.

Інші кошти банків на вимогу включають кошти, що розміщені банками-резидентами в Національному банку згідно з нормативно-правовими та розпорядчими актами Національного банку, укладеними договорами. Станом на 31 березня 2025 року на залишки інших коштів банків на вимогу в іноземній валюті встановлено процентну ставку 4,25% (станом на 31 грудня 2024 року – 4,25%).

Кошти банків на рахунках зі спеціальним режимом використання включають кошти для проведення розрахунків у випадках, визначених законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку, зокрема для розрахунків ліквідаційними комісіями в разі припинення діяльності банків.

Станом 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року кошти, розміщені як грошове покриття для забезпечення погашення заборгованості банку перед Національним банком, включають кошти банків-резидентів, розміщені на рахунках Національного банку як грошове покриття заборгованості за наданими кредитами відповідно до умов кредитних договорів.

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року кошти банків для забезпечення виконання зобов'язань перед Національним банком включають кошти пулу активів (майна), перераховані як сплата доходу та/або погашення заставлених цінних паперів, або депозитних сертифікатів Національного банку, майнові права на майбутні надходження за якими передано в заставу, що забезпечують виконання зобов'язань за кредитами рефінансування. Відсотки за цими коштами не нараховувалися.

Інформація щодо класифікації коштів банків на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

11. Кошти державних та інших установ

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Кошти бюджетів та бюджетних установ:		
у національній валюті	22 683	101 408
в іноземній валюті	265 160	171 916
Фонд гарантування вкладів фізичних осіб:		
у національній валюті	3 400	2 463
в іноземній валюті	17	–
Інші:		
у національній валюті	1 278	1 311
в іноземній валюті	1 174	1 107
Усього коштів державних та інших установ	293 712	278 205

Національний банк обслуговує кошти Державного бюджету України (далі – Державний бюджет) і місцевих бюджетів, які консолідовані на єдиному казначейському рахунку.

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” за залишками коштів бюджетних установ проценти не сплачуються, за коштами Фонду

гарантування вкладів фізичних осіб на поточному рахунку в національній валюті станом на 31 березня 2025 року встановлено процентну ставку 4,43% (станом на 31 грудня 2024 року – 4,35%).

Інформація щодо класифікації коштів державних та інших установ на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

12. Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком

Депозитний сертифікат Національного банку – один із монетарних інструментів, що є борговим зобов'язанням Національного банку в бездокументарній формі, який засвідчує розміщення в Національному банку коштів банків та їхнє право на отримання внесеної суми та процентів після закінчення встановленого строку. Витратність (дохідність для банків) депозитних сертифікатів устанавлюється відповідно до основ процентної політики Національного банку з урахуванням її поточних цілей.

Упродовж звітного періоду відбулося поступове підвищення процентної ставки як за депозитними сертифікатами овернайт (з 13,5% річних на початку звітного періоду до 14,5% з 23 січня 2025 року та до 15,5% – з 07 березня 2025 року), так і за лімітованими депозитними сертифікатами строком до 100 днів (з 16,0% на початку звітного періоду до 17,0% з 23 січня 2025 року та до 18,0% – з 07 березня 2025 року).

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:		
депозитні сертифікати овернайт	475 743	494 047
депозитні сертифікати строком до 100 днів	66 026	54 864
Усього депозитних сертифікатів за амортизованою собівартістю	541 769	548 911

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року в обігу перебували депозитні сертифікати номінальною вартістю 1 мільйон гривень кожен.

Інформацію про номінальну вартість, середньозважену витратність, розмір процентної ставки та строки розміщення станом на 31 березня 2025 року наведено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість депозитних сертифікатів, у мільйонах гривень	Середньозважена витратність, % річних	Розмір процентної ставки, % річних	Періодичність сплати процентів	Строк розміщення, календарних днів
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:					
депозитні сертифікати овернайт	475 541	15,50	15,50	Один раз під час погашення	1
депозитні сертифікати строком до 100 днів	64 589	17,18	16,00–18,00	Один раз під час погашення	91

Інформацію про номінальну вартість, середньозважену витратність, розмір процентної ставки та строки розміщення станом на 31 грудня 2024 року наведено в таблиці нижче:

	Загальна номінальна вартість депозитних сертифікатів, у мільйонах гривень	Середньозважена витратність, % річних	Розмір процентної ставки, % річних	Періодичність сплати процентів	Строк розміщення, календарних днів
Депозитні сертифікати за амортизованою собівартістю:					
депозитні сертифікати овернайт	493 865	13,50	13,50	Один раз під час погашення	1
депозитні сертифікати строком до 100 днів	53 632	15,59	15,50–16,00	Один раз під час погашення	91

Інформація щодо класифікації депозитних сертифікатів на поточні та непоточні наведена в примітці 24.

13. Грошові кошти та їх еквіваленти

	Примітка	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
(у мільйонах гривень)			
Готівкова іноземна валюта	5	44 864	45 243
Кошти на вимогу (крім коштів, використання яких є обмеженим)	5	272 399	413 367
Розміщені короткострокові депозити в іноземній валюті зі строком погашення до трьох місяців (крім депозитів у золоті)	5	24 850	18 510
Авуари в СПЗ	7.1	103 239	46 379
Усього грошових коштів та їх еквівалентів		445 352	523 499

Зміни в зобов'язаннях, зумовлені фінансовою діяльністю, за I квартал 2025 року:

	Примітка	На 01 січня 2025 року	Випуск / залучення / (погашення) зобов'язань	Процентні витрати сплачені	Зміна валютних курсів	Процентні витрати нараховані	Інші	На 31 березня 2025 року
(у мільйонах гривень)								
Банкноти та монети в обігу		822 635	(17 298)	–	–	–	–	805 337
Зобов'язання перед МВФ	7.1, 7.3	163 266	(16 161)	(653)	806	561	8	147 827
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	548 911	(7 367)	(17 957)	–	18 182	–	541 769

Національний банк класифікує сплачені проценти як грошові кошти від операційної діяльності в консолідованому звіті про рух грошових коштів.

Зміни в зобов'язаннях, зумовлені фінансовою діяльністю, за I квартал 2024 року:

	Примітка	На 01 січня 2024 року	Випуск / залучення / (погашення) зобов'язань	Процентні витрати сплачені	Зміна валютних курсів	Процентні витрати нараховані	Інші	На 31 березня 2024 року
(у мільйонах гривень)								
Банкноти та монети в обігу		764 598	15 965	–	–	–	–	780 563
Зобов'язання перед МВФ	7.1, 7.3	188 536	(14 984)	(1 464)	3 264	1 328	13	176 693
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	621 667	(71 984)	(23 050)	–	22 786	–	549 419

Розділ II.III. Фінансові результати за фінансовими інструментами

14. Процентні доходи та витрати

	За період, що закінчився 31 березня	
	2025 року	2024 року
(у мільйонах гривень)		
Процентні доходи		
Доходи за цінними паперами України за амортизованою собівартістю	22 231	20 655
Доходи за коштами та депозитами в іноземній валюті	3 447	3 080
Доходи за авуарами в СПЗ	406	166
Доходи за кредитами банкам	195	205
Доходи за внутрішнім державним боргом	26	28
Інші	–	1
Усього процентних доходів за ефективною ставкою	26 305	24 135
Процентні витрати		
Витрати за депозитними сертифікатами, що емітовані Національним банком	(18 182)	(22 786)
Витрати за операціями з МВФ	(569)	(1 341)
Витрати за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	(40)	(22)
Витрати за коштами банків	(6)	(16)
Усього процентних витрат за ефективною ставкою	(18 797)	(24 165)
Інші процентні витрати	(1)	–
Чистий процентний дохід / (витрати)	7 507	(30)

У I кварталі 2025 року до складу доходів за цінними паперами України за амортизованою собівартістю включено доходи за ОВДП із плаваючою процентною ставкою в сумі 15 608 мільйонів гривень (у I кварталі 2024 року – 13 689 мільйонів гривень).

У I кварталі 2025 року до складу витрат за депозитними сертифікатами, що емітовані Національним банком, включено витрати:

за депозитними сертифікатами овернайт у сумі 15 895 мільйонів гривень (у I кварталі 2024 року – 14 297 мільйонів гривень);

за депозитними сертифікатами строком до 100 днів у сумі 2 287 мільйонів гривень (у I кварталі 2024 року – 8 489 мільйонів гривень).

15. Результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті

	За період, що закінчився 31 березня	
	2025 року	2024 року
(у мільйонах гривень)		
Нереалізований результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	(44 905)	32 951
Реалізований результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	40 934	13 028
Усього результати від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті	(3 971)	45 979

16. Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток

	За період, що закінчився 31 березня	
	2025 року	2024 року
(у мільйонах гривень)		
Цінні папери нерезидентів за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках		
Процентні доходи	6 702	3 894
Нереалізовані результати від цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках	5 275	7 806
Реалізований результат за цінними паперами нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток (нереалізовані результати поточного року, що стали реалізованими)	1 238	1 179
Усього результатів від цінних паперів нерезидентів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	13 215	12 879
Похідні фінансові інструменти		
Нереалізовані результати від похідних фінансових інструментів	(134)	631
Реалізований результат від похідних фінансових інструментів (нереалізовані результати поточного року, що стали реалізованими)	(56)	(170)
Усього результатів від похідних фінансових інструментів	(190)	461
Усього результатів від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки в прибутках або збитках	13 025	13 340

У I кварталі 2025 року отримані проценти за цінними паперами нерезидентів, включені до статті “Чисте зменшення / (збільшення) цінних паперів нерезидентів” проміжного скороченого консолідованого звіту про рух грошових коштів, становили 6 304 мільйони гривень (у I кварталі 2024 року – 3 838 мільйонів гривень).

Нереалізовані доходи, що спрямовуються до резервів переоцінки, та нереалізовані витрати, що компенсуються резервом переоцінки, подано на чистій основі в проміжному скороченому консолідованому звіті про зміни у власному капіталі.

17. Прибутки / (збитки) від відновлення / (зменшення) корисності фінансових та нефінансових активів

Прибутки / (збитки) від відновлення / (зменшення) корисності фінансових та нефінансових активів:

	За період, що закінчився 31 березня	
	2025 року	2024 року
(у мільйонах гривень)		
Прибутки / (збитки) від відновлення / (зменшення) корисності за розміщеними депозитами в іноземній валюті за амортизованою собівартістю	7	(1)
Прибутки від відновлення корисності за кредитами працівникам	2	–
(Збитки) / прибутки від (зменшення) / відновлення корисності за кредитами банкам	(398)	17
(Збитки) / прибутки від (зменшення) / відновлення корисності за процентними фінансовими активами	(389)	16
Збитки від зменшення корисності за дебіторською заборгованістю	(1)	(9)
Збитки від зменшення корисності за іншими активами	(1)	(9)

Розділ II.IV. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

18. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань

Ринок, на якому Національний банк, як правило, здійснює операції з продажу активу або передавання зобов'язання, вважається головним ринком або, якщо немає головного ринку, найсприятливішим ринком. У Національного банку має бути доступ до основного або найсприятливішого ринку на дату оцінки. Національний банк оцінює справедливу вартість активу або зобов'язання, користуючись припущеннями, якими користувалися б учасники ринку, складаючи ціну активу або зобов'язання, та припускаючи, що учасники ринку діють у своїх економічних інтересах.

Якщо для активу або зобов'язання є головний ринок, то оцінка справедливої вартості представляє ціну на такому ринку (незалежно від того, чи ця ціна є безпосередньо відкритою, чи її оцінку отримано за іншою методикою оцінювання), навіть якщо ціна на іншому ринку є потенційно сприятливішою на дату оцінки.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, щодо яких немає інформації про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як дисконтування грошових потоків і аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може потребувати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій консолідованій фінансовій звітності інформація щодо припущень розкривається в тих випадках, за яких заміна такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни сум прибутку, доходів, витрат, загальної суми активів чи зобов'язань.

Національний банк застосовує методики оцінювання, що відповідають обставинам і для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Усі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається в консолідованій фінансовій звітності, класифікуються в межах ієрархії рівнів справедливої вартості.

Національний банк визначає розрахункову справедливу вартість фінансових активів і зобов'язань, використовуючи ринкову інформацію (за її наявності) і відповідні методики оцінки. Проте для тлумачення ринкової інформації з метою визначення розрахункової справедливої вартості неодмінно потрібне професійне судження. Розрахункова справедлива вартість не завжди відповідає реальним сумам, за які Національний банк міг би реалізувати фінансові активи та зобов'язання з урахуванням поточних обставин, оскільки активність фінансового ринку України залишається низькою.

Фінансові активи та зобов'язання за справедливою вартістю

До фінансових інструментів за справедливою вартістю належать цінні папери нерезидентів, похідні фінансові інструменти.

Справедлива вартість боргових цінних паперів нерезидентів визначається на підставі котирувань на активному ринку (вхідні дані рівня 1), інших котирувань із торгово-інформаційних систем (вхідні дані рівня 2) або, якщо немає інформації про котирування на активному ринку, на підставі дохідного підходу та вхідних даних рівня 3 (дохідність цінних паперів під час їх первинного розміщення емітентом та припущення щодо незмінності цієї дохідності до дати погашення відповідних цінних паперів, ураховуючи короткі строки до погашення). Справедлива вартість інструментів капіталу визначена зовнішнім оцінювачем дохідним методом на підставі вхідних даних рівня 3.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів (державних деривативів) визначається на підставі котирувань на активному ринку (вхідні дані рівня 1).

Під час визначення справедливої вартості таких похідних фінансових інструментів, як процентний та валютний свопи, використовується метод оцінки із застосуванням даних, що відкрито спостерігаються на ринку (рівень 2). Справедлива вартість визначається на основі моделей оцінки, заснованих на поточній ринковій і договірній вартості відповідних базових інструментів та інших чинників. Моделі включають різні дані, у тому числі форвардні та спотові курси валют, волатильність валютного курсу, індекси процентних ставок на міжбанківських ринках, криві дохідності тощо.

Фінансові активи та зобов'язання за амортизованою собівартістю

Національний банк визначив, що справедлива вартість певних фінансових активів і зобов'язань за амортизованою собівартістю суттєво не відрізняється від їх балансової вартості для цілей розкриття справедливої вартості. До цих фінансових активів і зобов'язань належать кошти та депозити в іноземній валюті, авуари в СПЗ та внески в рахунок квоти МВФ, інші фінансові активи, банкноти та монети в обігу, кошти банків, кошти державних та інших установ, депозитні сертифікати Національного банку, зобов'язання перед МВФ та інші фінансові зобов'язання.

До фінансових інструментів за амортизованою собівартістю, справедлива вартість яких може суттєво відрізнятися від їх балансової вартості, належать цінні папери України, внутрішній державний борг у

національній валюті, кредити банкам та іншим позичальникам. Усі ці фінансові інструменти не мають активного ринку.

Справедливу вартість тих фінансових активів і зобов'язань, для яких немає активного ринку, Національний банк розраховує для розкриття в консолідованій фінансовій звітності за методом дисконтування грошових потоків (дохідний підхід). Зазначена модель ураховує майбутні процентні платежі та погашення основної суми заборгованості, строки погашення та ставку дисконтування.

Справедливу вартість цінних паперів України, Національний банк визначає на підставі дохідного підходу і такої інформації:

для довгострокових інфляційних державних облігацій – вхідних даних рівня 2 (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, побудованої за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона, та фактичних значень індексу споживчих цін до попереднього місяця з квітня 2024 року до лютого 2025 року) та рівня 3 (консенсусний прогноз значень індексу споживчих цін на 2025–2029 роки із щомісячного

видання FOCUSECONOMICS за березень 2025 року та цільові значення індексу споживчих цін, визначені Національним банком на період із 2030 до 2047 років);

для інших державних облігацій України – вхідних даних рівня 2 (спот-ставок, розрахованих на основі кривої безкупонної дохідності, побудованої за даними фактично укладених та виконаних договорів з ОВДП із застосуванням параметричної моделі Свенссона, значень облікових ставок, визначених у прогнозі Національного банку).

Як ставка дисконтування для визначення справедливої вартості внутрішнього державного боргу в національній валюті використовується середньозважена ставка Національного банку за останніми угодами рефінансування (вхідні дані рівня 3) за звітний період.

Станом на 31 березня 2025 року та 31 грудня 2024 року як ставка дисконтування для визначення справедливої вартості кредитів, наданих банкам та іншим позичальникам, використана ринкова ставка [облікова ставка Національного банку, що визначена процентною політикою Національного банку як гранична процентна ставка (нижня точка діапазону) для кредитів банкам] на дату розрахунку (вхідні дані рівня 3).

Використані ставки дисконтування були такими:

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	Ставка дисконтування, у % річних	Ставка дисконтування, у % річних
Цінні папери України в національній валюті:		
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	11,21–16,66	11,44–16,22
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	7,23–13,32	7,13–13,29
Внутрішній державний борг у національній валюті (1994–1996 роки)	18,50	16,19
Кредити банкам та іншим позичальникам у національній валюті	15,50	13,50

У наведеній нижче таблиці подано балансову вартість та оцінку справедливої вартості фінансових активів, що не відображаються в консолідованому звіті про фінансовий стан Національного банку за їх справедливою вартістю:

	На 31 березня 2025 року		На 31 грудня 2024 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
(у мільйонах гривень)				
Цінні папери України в національній валюті:				
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	266 820	245 698	264 624	241 440
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	464 400	411 745	448 793	373 752
Внутрішній державний борг	1 223	865	1 248	946
Кредити банкам та іншим позичальникам	4 554	4 572	5 014	5 028

Оскільки розрахунки оціночної справедливої вартості ґрунтуються на певних припущеннях, то слід ураховувати те, що надана інформація може не повністю відображати вартість, яка може бути реалізована.

Справедлива вартість фінансових інструментів за рівнями її оцінки розподілялася таким чином:

	На 31 березня 2025 року			На 31 грудня 2024 року		
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3
(у мільйонах гривень)						
Активи, оцінені за справедливою вартістю						
Цінні папери нерезидентів, які обліковуються за справедливою вартістю	1 080 894	6 955	118 662	1 074 674	17 435	143 810
Цінні папери України за справедливою вартістю:						
державні деривативи	1 226	–	–	1 370	–	–
Активи, справедлива вартість яких розкривається						
Цінні папери України в національній валюті:						
ОВДП (з фіксованою процентною ставкою)	–	245 698	–	–	241 440	–
ОВДП (з плаваючою процентною ставкою)	–	268 587	143 158	–	244 954	128 798
Внутрішній державний борг	–	–	865	–	–	946
Кредити банкам та іншим позичальникам	–	–	4 572	–	–	5 028
Зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю						
Інші фінансові зобов'язання за справедливою вартістю:						
своп процентної ставки	–	227	–	–	224	–

Упродовж I кварталу 2025 року не було суттєвих переведень фінансових інструментів між рівнями 1 і 2 оцінки справедливої вартості, а також не було переведень фінансових інструментів до рівня 3 оцінки справедливої вартості або з нього.

Довгострокові інфляційні державні облигації, справедлива вартість яких розкривається, включені до рівня 3 оцінки справедливої вартості.

Зміну справедливої вартості цінних паперів нерезидентів, що оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю та включені до рівня 3 оцінки справедливої вартості, подано таким чином:

Справедлива вартість цінних паперів нерезидентів, що оцінені за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках та включені до рівня 3 оцінки	
(у мільйонах гривень)	
Цінні папери нерезидентів станом на 01 січня 2024 року	143 516
Доходи / (витрати), визнані протягом звітного періоду в складі прибутків або збитків	7 799
Придбані цінні папери нерезидентів	51 291
Погашені цінні папери нерезидентів	(15 200)
Цінні папери нерезидентів станом на 31 березня 2024 року	187 406
Цінні папери нерезидентів станом на 01 січня 2025 року	143 810
Доходи / (витрати), визнані протягом звітного періоду в складі прибутків або збитків	(475)
Придбані цінні папери нерезидентів	18 613
Погашені цінні папери нерезидентів	(43 286)
Цінні папери нерезидентів станом на 31 березня 2025 року	118 662

Доходи та витрати від зміни справедливої вартості цінних паперів нерезидентів, що оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю та віднесені до рівня 3 оцінки справедливої вартості, включено до результатів від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями в іноземній валюті та монетарному золоті та до результатів від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток проміжного скороченого консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (примітка 15 та 16 відповідно).

Середньозважена модифікована дюрація за фінансовими активами за справедливою вартістю, що належать до рівня 3 ієрархії справедливої вартості (крім

інструментів капіталу за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в прибутках чи збитках), становить 0,39 станом на 31 березня 2025 року (0,43 – станом на 31 грудня 2024 року). Збільшення ставок дохідності, використаних для визначення справедливої вартості таких фінансових активів станом на 31 березня 2025 року (вхідні дані рівня 3), на 100 базисних пунктів призведе до зменшення справедливої вартості відповідних активів на 465 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2024 року – 616 мільйонів гривень), а зменшення цих ставок дохідності на 100 базисних пунктів – до збільшення справедливої вартості активів на 465 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2024 року – 616 мільйонів гривень).

Розділ III. Управління капіталом

19. Управління капіталом

Функцією капіталу Національного банку є забезпечення економічної самостійності та здатності виконання ним функцій, визначених законодавством України. Загальна сума капіталу, управління яким здійснює Національний банк, станом на 31 березня 2025 року становить 582 833 мільйони гривень (станом на 31 грудня 2024 року – 567 619 мільйонів гривень). Для Національного банку немає вимог до розміру власного капіталу, крім розміру статутного капіталу та загальних резервів, установлених Законом України “Про Національний банк України”.

Статутний капітал

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” розмір статутного капіталу становить 10 мільйонів гривень. Його розмір збільшений до 100 мільйонів гривень за рішенням Ради Національного банку за підсумками 2007 року.

Загальні резерви

Національний банк створює загальні резерви, які використовуються на покриття його збитків, згідно з вимогами Закону України “Про Національний банк України”.

Загальні резерви, сформовані за звітний рік, повинні дорівнювати 10% від середньорічного обсягу грошово-кредитних зобов'язань Національного банку, які у 2024 році становили 1 561 492 мільйони гривень.

Резервний капітал

Резервний капітал включає резервний фонд, що формується дочірньою компанією Національного банку шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку дочірньої компанії відповідно до Закону України “Про

акціонерні товариства”. Відрахування до резервного фонду має бути не меншим ніж 5% від суми чистого прибутку до досягнення резервним фондом 15% статутного капіталу дочірньої компанії.

Резерви переоцінки активів і зобов'язань

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” нереалізовані доходи від переоцінки іноземної валюти, монетарного золота у зв'язку зі змінами офіційного курсу гривні до іноземних валют / облікової ціни золота протягом звітного року, а також нереалізовані доходи від переоцінки цінних паперів, інструментів капіталу та похідних фінансових інструментів у зв'язку з їх переоцінкою до справедливої вартості, нереалізовані доходи або витрати від переоцінки банківських металів у зв'язку зі змінами облікової ціни банківських металів Національний банк спрямовує до статті “Резерви переоцінки активів і зобов'язань” розділу “Власний капітал” консолідованого звіту про фінансовий стан та консолідованого звіту про зміни у власному капіталі.

Сума резервів переоцінки використовується для компенсації сум нереалізованих витрат від переоцінки іноземної валюти, монетарного золота, цінних паперів, інструментів капіталу, похідних фінансових інструментів за справедливою вартістю, якщо вони накопичуються протягом звітного року.

Сума резервів переоцінки за іноземною валютою, монетарним золотом, цінними паперами, інструментами капіталу, похідними фінансовими інструментами, банківськими металами, що вибувають або зменшують відкриту валютну позицію, включається до прибутку до розподілу у відповідних звітних періодах.

Станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року власний капітал Національного банку складався з таких компонентів:

	На 31 березня 2025 року	На 31 грудня 2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Статутний капітал	100	100
Загальні резерви	137 642	137 642
Нерозподілений прибуток	41 991	18 516
Резервний капітал	36	36
Резерв переоцінки іноземної валюти, монетарного золота	389 744	389 744
Резерв переоцінки банківських металів	2 285	1 838
Резерви переоцінки фінансових інструментів до їх справедливої вартості	11 035	19 743
Усього власного капіталу	582 833	567 619

20. Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України

Згідно з нормами Податкового кодексу України Національний банк здійснює розрахунки з Державним бюджетом відповідно до статті 5¹ Закону України “Про Національний банк України”.

Національний банк перераховує частину прибутку до розподілу до Державного бюджету відповідно до Закону України “Про Національний банк України”. Прибуток до розподілу визначається шляхом зменшення прибутку на суму нереалізованих доходів звітного періоду, що спрямовуються до резервів переоцінки. Нереалізовані доходи, що стають реалізованими в наступних періодах, включаються до прибутку до розподілу у відповідних звітних періодах. Національний банк компенсує суму перевищення нереалізованих витрат над сумою резерву переоцінки коштами прибутку поточного року, а в разі їх недостатності – коштами загальних резервів. Ці операції

відображені в консолідованому звіті про зміни у власному капіталі.

Частина прибутку до розподілу, що залишається після формування загальних резервів, підлягає перерахуванню до Державного бюджету.

Станом на 31 березня 2025 року сума зобов'язань Національного банку перед Державним бюджетом із перерахування частини прибутку до розподілу за 2024 рік становить 84 158 мільйонів гривень (станом на 31 грудня 2024 року – 84 158 мільйонів гривень).

У 2024 році Національний банк перерахував до Державного бюджету частину прибутку до розподілу за підсумками 2023 року в сумі 38 643 мільйони гривень відповідно до вимог, установлених Законом України “Про Національний банк України”.

Розділ IV. Витрати, пов'язані із забезпеченням діяльності Національного банку

21. Витрати на утримання персоналу

	За період, що закінчився 31 березня	
	2025 року	2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Заробітна плата персоналу	906	717
Витрати, пов'язані із загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням	187	136
Внески до Корпоративного недержавного пенсійного фонду	22	18
Матеріальна допомога та інші соціальні виплати	7	4
Інші	16	6
Усього витрат на утримання персоналу	1 138	881

До інших витрат на утримання персоналу віднесено витрати на підготовку кадрів і підвищення кваліфікації, витрати на добровільне медичне страхування працівників тощо.

22. Адміністративно-господарські та інші витрати

	За період, що закінчився 31 березня	
	2025 року	2024 року
	(у мільйонах гривень)	
Витрати Банкотно-монетного двору, що не включаються до собівартості продукції	194	208
Експлуатаційні та господарські витрати	75	67
Амортизаційні відрахування	71	73
Витрати на утримання необоротних матеріальних та нематеріальних активів	69	54
Витрати на послуги та обслуговування телекомунікацій	18	12
Витрати на службові відрядження	12	11
Внески до Первинної профспілкової організації працівників Національного банку	11	9
Вартість реалізованих послуг комплексу очисних споруд	11	9
Інші	26	19
Усього адміністративно-господарських та інших витрат	487	462

Сума амортизації за I квартал 2025 року не включає амортизацію в сумі 45 мільйонів гривень (у I кварталі 2024 року – 44 мільйони гривень), що нарахована на основні засоби, які використовуються для виготовлення банкотно-паперу, банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції. Ця частина амортизації включається до витрат, пов'язаних із виготовленням банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції.

До інших витрат віднесено витрати на сплату податків, зборів та обов'язкових платежів, виплати членам Ради Національного банку, матеріальну допомогу та інші соціальні виплати пенсіонерам, консультаційні та юридичні послуги, канцелярські витрати тощо.

Розділ V. Інші примітки

23. Операції з пов'язаними сторонами

Умови операцій з пов'язаними сторонами

Національний банк під час своєї діяльності здійснює операції з пов'язаними сторонами. Під час розгляду всіх відносин, що можуть виникати між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. До пов'язаних сторін

Національного банку належать Уряд, організації, які перебувають під контролем держави, провідний управлінський персонал тощо.

Нижче зазначено залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року:

Примітка	На 31 березня 2025 року			На 31 грудня 2024 року		
	Уряд та організації під контролем держави	асоційована компанія	інші пов'язані сторони	Уряд та організації під контролем держави	асоційована компанія	інші пов'язані сторони
(у мільйонах гривень)						
Кошти і депозити в іноземній валюті та банківських металах	1	–	–	21	–	–
Цінні папери України (валова балансова вартість)	8	732 446	–	714 787	–	–
Кредити банкам та іншим позичальникам (валова балансова вартість)		2 996	–	2 996	–	–
Резерв під кредити банкам та іншим позичальникам		(2 993)	–	(2 993)	–	–
Внутрішній державний борг		1 223	–	1 248	–	–
Інші активи		40	34	54	34	–
Кошти банків	10	90 194	–	112 961	–	–
Кошти державних та інших установ (за виключенням коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб)	11	290 243	20	275 677	19	14
Кошти Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	11	3 417	–	2 463	–	–
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	84 158	–	84 158	–	–
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	212 642	–	193 489	–	–
Інші зобов'язання		90	1	126	1	–

До інших пов'язаних сторін статті “Кошти державних та інших установ (за виключенням коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб)” включено залишки на рахунку КНПФ.

Умови зазначених вище операцій були такими:

за залишками коштів у національній валюті, що зберігаються державними банками на кореспондентських рахунках у Національному банку (що включено до коштів банків у наведеній вище таблиці), станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року відсотки не нараховувалися (примітка 10);

на залишки інших коштів банків на вимогу в іноземній валюті (що включено до коштів банків у наведеній вище таблиці) станом на 31 березня 2025 року встановлена

процентна ставка 4,25% (станом на 31 грудня 2024 року – 4,25%) (примітка 10);

за коштами державних та інших установ станом на 31 березня 2025 року і 31 грудня 2024 року відсотки не нараховувалися (примітка 11);

за коштами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на поточному рахунку в національній валюті станом на 31 березня 2025 року встановлена процентна ставка 4,43% (станом на 31 грудня 2024 року – 4,35%) (примітка 11).

Умови операцій із цінними паперами України та депозитними сертифікатами, що емітовані Національним банком, розкрито в примітках 8 та 12 відповідно.

У наведеній нижче таблиці зазначено статті доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами:

	За період, що закінчився 31 березня 2025 року			За період, що закінчився 31 березня 2024 року		
	Уряд та організації під контролем держави	асоційована компанія	інші пов'язані сторони	Уряд та організації під контролем держави	асоційована компанія	інші пов'язані сторони
(у мільйонах гривень)						
Процентні доходи	22 257	–	–	20 684	–	–
Процентні витрати	(6 537)	–	–	(8 645)	–	–
Комісійні доходи	67	–	–	60	–	–
Комісійні витрати	(2)	–	–	(1)	–	–
Інші доходи	70	1	–	54	2	–
Результати від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	(141)	–	–	330	–	–
Витрати, пов'язані з виготовленням банкнот, монет, сувенірної та іншої продукції	(28)	–	–	(19)	–	–
Витрати на утримання провідного управлінського персоналу та членів Ради Національного банку	–	–	(16)	–	–	(15)
Адміністративно-господарські та інші витрати	(12)	–	(22)	(11)	–	(18)

До інших пов'язаних сторін статті “Адміністративно-господарські та інші витрати” віднесено внески Національного банку до КНПФ.

Відповідно до Закону України “Про Національний банк України” послуги для Державного казначейства України надаються Національним банком безоплатно.

У I кварталі 2025 року витрати на короткострокові виплати (заробітна плата і єдиний внесок на загальнообов'язкове

державне соціальне страхування) провідному управлінському персоналу становили 15,89 мільйона гривень, у тому числі винагорода членам Ради Національного банку – 4,12 мільйона гривень (у I кварталі 2024 року витрати на короткострокові виплати провідному управлінському персоналу становили 15,35 мільйона гривень, у тому числі винагорода членам Ради Національного банку – 4,12 мільйона гривень).

24. Поточні та непоточні активи і зобов'язання

У наведеній нижче таблиці представлено класифікацію активів і зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення на поточні (до одного року) та непоточні (більше одного року):

	Примітка	На 31 березня 2025 року			На 31 грудня 2024 року		
		поточні	непоточні	усього	поточні	непоточні	усього
(у мільйонах гривень)							
Активи							
Кошти і депозити в іноземній валюті та банківських металах	5	394 095	–	394 095	487 084	–	487 084
Цінні папери нерезидентів	6	1 205 760	751	1 206 511	1 235 168	751	1 235 919
Авуари в СПЗ	7.1	103 508	–	103 508	46 520	–	46 520
Монетарне золото		–	101 026	101 026	–	87 197	87 197
Цінні папери України	8	68 696	663 750	732 446	48 449	666 338	714 787
Кредити банкам та іншим позичальникам	9	3 410	1 144	4 554	3 808	1 206	5 014
Внутрішній державний борг		114	1 109	1 223	113	1 135	1 248
Внески в рахунок квоти МВФ	7.2	–	110 875	110 875	–	110 296	110 296
Основні засоби та нематеріальні активи		–	3 884	3 884	–	3 945	3 945
Інші активи		4 631	4 139	8 770	4 314	3 598	7 912
Усього активів		1 780 214	886 678	2 666 892	1 825 456	874 466	2 699 922
Зобов'язання							
Банкноти та монети в обігу		805 337	–	805 337	822 635	–	822 635
Кошти банків	10	208 927	–	208 927	233 091	–	233 091
Кошти державних та інших установ	11	293 712	–	293 712	278 205	–	278 205
Зобов'язання з перерахування прибутку до розподілу до Державного бюджету України	20	84 158	–	84 158	84 158	–	84 158
Депозитні сертифікати, що емітовані Національним банком України	12	541 769	–	541 769	548 911	–	548 911
Зобов'язання перед МВФ, крім зобов'язань зі сплати внеску за квотою	7.3	23 567	13 398	36 965	36 387	16 596	52 983
Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою	7.3	110 862	–	110 862	110 283	–	110 283
Інші зобов'язання		2 234	49	2 283	1 914	78	1 992
Усього зобов'язань		2 070 566	13 447	2 084 013	2 115 584	16 674	2 132 258

Внески в рахунок квоти МВФ класифікуються як непоточні активи з огляду на те, що відповідно до статті XXVI Статей угоди МВФ країна-член має право в будь-який момент вийти з МВФ, але немає наявних очікувань, що Україна скористається цим правом.

Боргові зобов'язання на користь МВФ зі сплати внеску за квотою класифікуються до поточних, оскільки відповідно до Статей угоди МВФ у МВФ є право вимагати, а в України – зобов'язання сплатити кошти та погасити відповідні цінні папери. До цієї статті також включено кошти за рахунком МВФ № 1, що належать до коштів на вимогу та класифікуються як поточні.

25. Події після звітної дати

У квітні 2025 року облікову ставку збережено без змін (15,5%), оскільки вжитих заходів разом із зусиллями для підтримання стійкості валютного ринку має бути достатньо для зламу інфляційної тенденції в найближчі місяці й поступового зниження інфляції до цілі 5% на горизонті політики.

Упродовж періоду з 01 квітня 2025 року до дати підписання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності на рахунки Уряду в іноземній валюті, відкриті в Національному банку, надійшло від міжнародних партнерів загалом в еквіваленті 8 277 мільйонів доларів США.

Упродовж періоду з 01 квітня 2025 року до дати підписання цієї проміжної скороченої консолідованої фінансової звітності відбулося погашення:

ОВДП відповідно до графіка платежів на загальну суму 32 096 мільйонів гривень (сума номіналу – 4 100 мільйонів гривень, купона – 27 996 мільйонів гривень);

зобов'язань Національного банку перед МВФ відповідно до графіка платежів на суму 61 мільйон СПЗ

(3 394 мільйони гривень за офіційним курсом на дату здійснення платежу, або 3 198 мільйонів гривень за річним курсом МВФ).

Для посилення привабливості заощаджень у гривні Національний банк з 04 квітня 2025 року змінив параметри операційного дизайну процентної політики, що збільшило процентний спред між депозитними сертифікатами овернайт і лімітованими депозитними сертифікатами строком до 100 днів з 2,5 відсоткових пунктів до 3,5 відсоткових пунктів. Ставка за депозитними сертифікатами овернайт залишилася на рівні 15,5%, за лімітованими депозитними сертифікатами строком до 100 днів – зросла до 19,0%. Також зміни торкнулися збільшення мультиплікатора приростів строкових вкладів населення у формулі розрахунку лімітів вкладень у цей інструмент (з 3,0 до 3,5).

Національний банк перерахував до Державного бюджету частину прибутку до розподілу за підсумками 2024 року в сумі 84 158 мільйонів гривень: у квітні 2025 року – 63 900 мільйонів гривень, у травні 2025 року – 20 258 мільйонів гривень.

26. Уведення нових та змінених стандартів і тлумачень фінансової звітності

Змінені МСФЗ та тлумачення, що набрали чинності та прийняті до застосування 01 січня 2025 року

Поправки до МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів” – “Відсутність конвертованості” вимагають надавати більше корисної інформації у своїх фінансових звітах, якщо валюту неможливо обміняти на іншу (набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2025 року).

Зазначені змінені МСФЗ та тлумачення не мали впливу на показники діяльності та фінансовий стан Національного банку.

Нові та переглянуті стандарти, що опубліковані, але ще не набрали чинності

Поправки до МСФЗ 10 “Консолідована фінансова звітність” і МСБО 28 “Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства” – “Продаж або розподіл активів між інвестором та його асоційованим чи спільним підприємством” (набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після дати, яка має бути визначена. Дозволяється дострокове їх застосування).

Поправки до МСФЗ 9 “Фінансові інструменти” та МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації” пояснюють підходи до класифікації фінансових активів з умовними характеристиками, пов'язаними з ESG, порядок припинення визнання фінансових зобов'язань на дату

розрахунку, запроваджують вибір облікової політики для припинення визнання фінансових зобов'язань, погашених за допомогою системи електронних платежів до дати розрахунку, а також запроваджують додаткові вимоги до розкриття інформації для фінансових інструментів з умовними характеристиками (наприклад, пов'язаними з ESG) та інструментів капіталу, класифікованих за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2026 року, з можливістю дострокового застосування лише для умовних характеристик).

Щорічні вдосконалення МСФЗ (набирають чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2026 року):

поправки до МСФЗ 1 “Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності” – “Облік хеджування компанією, яка вперше застосовує МСФЗ”;

поправки до МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації” – “Прибуток або збиток від припинення визнання”;

поправки до МСФЗ 9 “Фінансові інструменти” – “Припинення визнання зобов'язань з оренди”, “Ціна операції”;

поправки до МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність" – «Визначення "фактичного агента"»;

поправки до МСБО 7 "Звіт про рух грошових коштів" – "Метод обліку за собівартістю".

Новий стандарт МСФЗ 19 "Дочірні підприємства, що не є публічно підзвітними: розкриття інформації" (набирає чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2027 року).

Національний банк не застосував зазначені нові та переглянуті стандарти достроково. Управлінський персонал Національного банку очікує, що застосування цих стандартів та поправок не матиме суттєвого впливу на показники діяльності та фінансовий стан Національного банку.

Новий стандарт МСФЗ 18 "Представлення та розкриття у фінансових звітах", що заміняє МСБО 1 "Подання фінансової звітності" (набирає чинності для річних періодів, що починаються з або після 01 січня 2027 року).

МСФЗ 18 встановлює вимоги до подання та розкриття інформації у фінансовій звітності загального призначення (фінансовій звітності) з метою забезпечення надання доречної інформації, яка достовірно відображає активи, зобов'язання, власний капітал, доходи та витрати суб'єкта господарювання. Упровадження МСФЗ 18 змінить спосіб подання фінансових результатів у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід і в примітках до фінансової звітності.

МСФЗ 18 стандартизує формати подання фінансових результатів, усуваючи розбіжності, які раніше ускладнювали порівняльний аналіз фінансових результатів між різними компаніями, та вводить термін "операційний прибуток" як важливий показник для оцінки операційних результатів. Стандарт вимагає чітко розподілити доходи та витрати за такими категоріями, як операційна, інвестиційна та фінансова, з урахуванням наявності особливих видів основної діяльності. Новий стандарт визначає та вимагає від суб'єктів господарювання розкривати показники ефективності, визначені управлінським персоналом (управлінські показники ефективності), за якими має бути розкрита інформація про їх узгодження / звірку з найбільш прямо порівнюваними проміжними підсумками фінансових результатів, подання яких вимагається МСФЗ 18.

Стандарт також удосконалює вимоги стосовно агрегування та дезагрегування інформації в основних фінансових звітах та/або примітках.

МСФЗ 18 спрямований на підвищення якості звітності суб'єктів господарювання, рівня довіри з боку інвесторів та інших користувачів, узгодженості інформації для здійснення аналізу та порівняння.

Національний банк продовжує вивчати питання щодо визначення впливу застосування МСФЗ 18 на основні фінансові звіти та примітки до фінансової звітності в межах підготовки до звітування за новим стандартом.

24 травня 2025 року
Київ, Україна